

INFORMACJA PRASOWA z dn. 17/04/2024

Deбата Ekspercka

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie & Fundacja Przyjazny Kraj & Instytut Quant Tank

17/04/2024, godz. 16.00-20.00, SGH, budynek C – aula I

pt. „POLSKA POLITYKA MIGRACYJNA uwarunkowania i rekomendacje”

Sesja 1: „DIAGNOZA” – Uwarunkowania demograficzne, społeczne i gospodarcze dla polityki migracyjnej

Paneliści:

prof. dr hab. Paweł Kaczmarczyk – Wydział Nauk Ekonomicznych oraz Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski

Adam Ostrowski – ekspert Związku Miast Polskich

prof. dr hab. Paweł Strzelecki – Instytut Statystyki i Demografii, SGH

adw. Joanna Torbé-Jacko – przewodnicząca Komisji ds. Polityki Migracyjnej przy BCC

Prowadzący:

Tomasz Prusek – prezes Fundacji Przyjazny Kraj

Sesja 2: „REKOMENDACJE” – Możliwe kierunki kształtowania polityki migracyjnej w Polsce

Paneliści:

prof. dr hab. Maciej Duszczyk – Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski

dr Marta Jaroszewicz – Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Jacek Męcina - Konfederacja Lewiatan oraz Uniwersytet Warszawski

dr Paweł Wojciechowski, prof. WPSW - dyrektor w firmie konsultingowej Whiteshield Partners), Przewodniczący Rady Programowej Instytutu Finansów Publicznych (IFP)

Prowadzący:

dr Stanisław Kluza – prezes Instytutu QUANT TANK oraz Instytut Statystyki i Demografii, Kolegium Analiz Ekonomicznych, SGH

Kluczowe zagadnienia *:

(*) Opinie wyrażone w niniejszej prezentacji są opiniami autorów i nie przedstawiają stanowisk instytucji.

1. Czy Polska ze względu na swoją sytuację demograficzną i gospodarczą potrzebuje migrantów (obecnie i w perspektywie kilkuletniej/kilkunastoletniej)?
2. Czy Polska jest obecnie atrakcyjnym krajem dla migrantów?
3. Czy w Polsce istnieją istotne utrudnienia / ograniczenia dla migrantów?
4. Czy w Polsce istnieją istotne ułatwienia / zachęty / preferencje dla migrantów?
5. Czy Polska potrzebuje polityki migracyjnej?
6. Czy polityka migracyjna powinna być komponentem szerszej strategii demograficznej w Polsce?
7. Czy Polska kiedykolwiek w XX w. lub XXI w. posiadała politykę migracyjną?
8. Czy działania Polski (w kontekście inicjatyw rządowych) w reakcji na napływ migrantów wojennych z Ukrainy w ostatnich latach miały znamiona polityki migracyjnej?
9. Czy Polska polityka migracyjna powinna być wzorowana na modelu któregoś z wiodących w tym obszarze krajów UE?
10. Czy Polska polityka migracyjna powinna być „autorska”, tj. dopasowana do krajowych potrzeb i uwarunkowań; w rezultacie w niektórych kwestiach niezależna od wypracowanych wzorców UE?
11. Czy jest miejsce na akceptację stworzenia polityki migracyjnej dla Polski w formule, która jest niezależna od oczekiwań UE?
12. Czy kraje Unii Europejskiej w najbliższym czasie czeka rewizja i ocena realizowanych przez nie polityk migracyjnych?
13. Czy polityka migracyjna powinna być jednym z tematów przewodnich polskiej prezydencji w Unii Europejskiej (w 2025 roku)?

Pyt. nr	Sesja: DIAGNOZA					Sesja: REKOMENDACJE			
	P.Kaczmarek	A.Ostrowski	T.Prusek	P.Strzelecki	J.Torbe-Jacko	M.Jaroszewicz	S.Kluza	J.Męcina	P.Wojciechowski
1	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
2	raczej TAK	NIE	TAK	TAK	to zależy	TAK	TAK	TAK	TAK
3	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
4	TAK	NIE	NIE	NIE	raczej TAK	TAK	TAK	TAK	
5	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
6	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	raczej NIE	TAK
7	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
8	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK
9	raczej TAK	TAK	NIE	NIE	to zależy	NIE	raczej NIE	raczej NIE	NIE
10	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
11	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	nie wiem	raczej TAK	NIE	NIE
12	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK
13	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

14. Czy polityka migracyjna powinna być oparta na wzorcu „zobowiązania wzajemnego”, tj. wskazywaniu migrantom oczekiwań kraju zapraszającego, których niewypełnienie uprawnia do deportacji migranta?
15. Czy realizacji polityki migracyjnej powinna w szczególności angażować jednostki samorządu terytorialnego w zakresie integracji zawodowej i społecznej?
16. Czy samorządy realizujące własną politykę migracyjną z uwagi na własne potrzeby powinny być wspierane z budżetu państwa?

17. Czy ogólne zasady polityki migracyjnej powinny być przedmiotem referendum na poziomie ogólnokrajowym?
18. Czy regionalne zasady polityki migracyjnej powinny być przedmiotem referendum na poziomie lokalnym?
19. Czy polityka migracyjna powinna być elastyczna w zależności od cyklu koniunkturalnego i zmieniających się potrzeb rynku pracy?
20. Czy liczba przyjmowanych migrantów powinna być zależna od stopy bezrobocia?
21. Czy planowa polityka migracyjna powinna być zawieszona w sytuacjach kryzysowych, takich jak np. wojna i przybycie uchodźców wojennych?
22. Czy polityka migracyjna powinna być elastyczna dla decydentów w zależności od zachodzących procesów ludnościowych (na poziomie krajowym i lokalnym) oraz cyklicznej oceny realizacji strategii demograficznej państwa?

Pyt.	Sesja: DIAGNOZA					Sesja: REKOMENDACJE			
nr	P.Kaczmarek	A.Ostrowski	T.Prusek	P.Strzelecki	J.Torbe-Jacko	M.Jaroszewicz	S.Kluza	J.Męcina	P.Wojciechowski
14	raczej TAK	TAK	TAK	TAK	raczej TAK	NIE	TAK	TAK	TAK
15	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
16	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
17	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
18	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
19	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
20	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	TAK	raczej TAK	NIE
21	to zależy	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE
22	nie wiem	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	raczej TAK	TAK

23. Czy biorąc pod uwagę uwarunkowania historyczne możliwa jest realizacja w Polsce inkluzywnej polityki migracyjnej pod względem społecznym?
24. Czy możliwe jest utrzymanie w obecnym kształcie i wypłacalności systemu emerytalnego w Polsce bez systematycznej i zorganizowanej migracji?
25. Czy istnieje możliwość realizacji w Polsce stabilnego/zrównoważonego rozwoju w dłuższej perspektywie bez otwarcia się na migrantów?
26. Czy migranci z obszarów bliskich kulturowo powinni być preferowani w Polsce?
27. Czy kryterium wykształcenia powinno być elementem polityki migracyjnej?
28. Czy kryterium kwalifikacji zawodowych powinno być elementem polityki migracyjnej?
29. Czy łączenie rodzin powinno być uregulowane przez politykę migracyjną?
30. Czy do realizacji holistycznej centralnie zaplanowanej polityki migracyjnej powinny być angażowane także organizacje pozarządowe?
31. Czy polityka migracyjna powinna trwale zmienić typ migracji w Polsce z krótkoterminowej zarobkowej na długoterminową osiedleńczą?

Pyt.	Sesja: DIAGNOZA					Sesja: REKOMENDACJE			
nr	P.Kaczmarek	A.Ostrowski	T.Prusek	P.Strzelecki	J.Torbe-Jacko	M.Jaroszewicz	S.Kluza	J.Męcina	P.Wojciechowski
23	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
24	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	nie wiem	raczej TAK	raczej TAK	NIE
25	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
26	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	nie wiem	TAK	TAK	TAK
27	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	raczej TAK	TAK
28	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
29	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
30	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
31	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Komentarze *:

(*) Opinie wyrażone w niniejszej prezentacji są opiniami autorów i nie przedstawiają stanowisk instytucji.

Paweł Wojciechowski: Strategia demograficzna opracowana przez poprzedni rząd całkowicie ignorowała migrację, mimo iż wiadomo było, że największe nadzieje w ograniczaniu depopulacji należy upatrywać w polityce migracyjnej.

Tomasz Prusek: Brak kompleksowej polityki migracyjnej jest jednym z największych błędów i zaniechań politycznych ostatnich lat. Dlatego jej zaprojektowanie i wdrożenie powinno być obecnie priorytetem dla rządu, bo atrakcyjność Polski stale rośnie dla migrantów z wielu regionów świata. Dalsze prowadzenie polityki czysto reaktywnej w tym zakresie, grozi poważnymi problemami gospodarczymi i społecznymi.

Stanisław Kluza: Polska nie posiada i nigdy nie posiadała kompleksowej strategii migracyjnej. W znacznej mierze wynikało to z faktu, że Polska historycznie była krajem o ujemnym saldzie migracji. Tymczasem nowa sytuacja, jaką jest utrzymujące się dodatnie saldo migracji, jest zjawiskiem trwałym, będzie także coraz ważniejsze z punktu widzenia przeciwdziałania konsekwencjom starzenia się ludności Polski. Opracowanie takiej kompleksowej strategii jest jednym z najważniejszych celów stojących przed państwem.

Paweł Strzelecki: Wypracowanie oficjalnej doktryny polityki migracyjnej było przez lata zaniedbywane, gdyż przed 2014 rokiem repatriacja oraz imigracja z krajów trzecich miały marginalne znaczenie. W rezultacie, do czasu masowego napływu uchodźców wojennych w 2022 roku, większość pobytów imigrantów odbywała się na podstawie dość liberalnych regulacji opracowanych dla migrantów sezonowych lub turystów. Potraktowanie uchodźców z Ukrainy na równi z obywatelami Polski przyniosło na bieżąco korzystne konsekwencje, ale jednocześnie pokazało jak bardzo brakuje doktryny migracyjnej, która precyzowałaby na co i pod jakimi warunkami mogą docelowo liczyć imigranci, którzy znaleźli się w Polsce.

Adam Ostrowski: Czas najwyższy zakończyć traktowanie polityki migracyjnej z perspektywy ideologicznej jako zjawisko niechciane, a decyzje jej dotyczące rolować w nieskończoność.

Paweł Wojciechowski: Potrzebujemy włączenie elementów strategii migracyjnej do nowej strategii demograficznej.

Tomasz Prusek: Polityka migracyjna nie jest opcją, lecz pilną koniecznością w związku z negatywnymi trendami demograficznymi, które będą trwały także w kolejnych dekadach. Spadek liczby ludności aktywnej zawodowo stanowi jedno z największych zagrożeń dla utrzymania konkurencyjności polskiej gospodarki.

Paweł Kaczmarek: Niezależnie od faktu, że Polska nie posiadała (i nie posiada) długofalowej strategii migracyjnej, zróżnicowane działania instytucji publicznych tworzyły (i tworzą) politykę migracyjną.

Paweł Kaczmarek: Polityka ta miała w dużej mierze charakter dyskrejonalny, była w przeważającej części reaktywna i nie realizowała celów strategicznych (takowe nie były zresztą wprost sformułowane).

Joanna Torbé-Jacko: Polski nie stać dziś na to by była Państwem straconej szansy, co może być efektem zarządzania napływającymi imigrantami ad hoc. Tytułem przykładu można wskazać, że choć Polska podjęła wiele działań zmierzających do udzielenia pomocy uchodźcom z Ukrainy to działania te były podejmowane w sytuacji zaskoczenia, choć sytuacja w Ukrainie od wielu lat wskazywała na to, że wybuch wojny jest realnym scenariuszem. Dzisiaj polityka migracyjna może być wzbogacona o doświadczenie, jakie mamy po niemal 2 latach trwania wojny za naszymi granicami.

Maciej Duszczyk: Pomaganie uchodźcom to maraton a nie sprint.

Marta Jaroszewicz: Szczególnie w przypadku napływu migrantów przymusowych, miasta i samorządy biorą na siebie największy ciężar pierwszej odpowiedzi recepcyjnej. Dobitnie pokazała to reakcja na napływ uchodźców z Ukrainy po 24.02.2024. Nowa strategia powinna dać temu wyraz. Jednocześnie samorząd czy organizacje pozarządowe nie mogą być postawione przed koniecznością angażowania się tam, gdzie nie mają sił ani możliwości.

Zestawienie opracował: Stanisław Kluza & Zespół Quant Tank - 2024

Adam Ostrowski: Polityka migracyjna jest bardzo istotnie związana z sytuacją finansową jednostek samorządu terytorialnego.

Paweł Kaczmarek: Specyficzna sytuacja Polski jako kraju, który od niedawna dopiero stał się ważnym krajem docelowym a dodatkowo jest atrakcyjny jedynie dla wybranych kategorii migrantów, sprawia, że jednym z kluczowych wyzwań w przyszłości będzie konkurencja o migranckie zasoby pracy z innymi krajami regionu i Europy.

Paweł Strzelecki: Polska w czasie transformacji gospodarczej należała do państw o ujemnym saldzie migracji. Proces ten wręcz przybrał na sile po wejściu do Unii Europejskiej (UE) i objął wielu absolwentów wyższych uczelni. Mimo, że pewien potencjał „emigracji powrotnej” istnieje, na co wskazuje migracja powrotna w czasie kryzysu ekonomiczno-finansowego lat 2008-2010, czy powroty z Wielkiej Brytanii ze względu na Brexit, to proces ten nie będzie miał dużego znaczenia dla zmian w niekorzystnych trendach demograficznych w przyszłości.

Joanna Torbé-Jacko: Bez żadnych wątpliwości polityka migracyjna Polski powinna przewidywać, że obecna i prognozowana sytuacja na rynku pracy powinna mieć decydujące znaczenie dla kształtowania priorytetów polityki migracyjnej. Jest to najważniejszy kierunek jaki powinien przyświecać tworzeniu polityki migracyjnej. Z całą pewnością należałoby utrzymać system zakładający preferencyjne rozwiązania prawne w zakresie pobytu i pracy na terytorium RP dla wybranych grup cudzoziemców. System ten należy budować nie tylko poprzez dotychczas przyjęte kryterium „sąsiedztwa” krajów, z których pochodzą cudzoziemcy, ale również kryterium deficytowości określonych profesji i konieczności jej uzupełniania. Co do zasady – pomijając sytuację uchodźców – należy mieć na uwadze, że zatrudnienie cudzoziemców powinno mieć charakter uzupełniający. Polska musi przyjąć taką politykę migracyjną, aby nie była postrzegana w oczach imigrantów wyłącznie jako państwo tranzytowe i przystanek w drodze na Zachód po lepszą przyszłość.

Stanisław Kluza: Przejście Polski z kraju „rynku pracodawcy” w kierunku kraju „rynku pracownika” było ostatnim momentem na zapobiegawcze przygotowanie się Polski na nadchodzące zainteresowanie naszym krajem jako kierunkiem migracji z państw Azji i Afryki. Proces tego przejścia wystąpił w latach 2015-2020 (niezależnie od późniejszej pandemii COVID-19 i wybuchu wojny w Ukrainie). Dopiero wojna w Ukrainie obnażyła w pełni skutki niewypracowania rozwiązań w obszarze polityki migracyjnej. W rezultacie również działania wobec uchodźców wojennych z Ukrainy miały charakter punktowy i reaktywny, a także miały większe oparcie w empatii społecznej niż szybkości działań organów państwa.

Adam Ostrowski: Rozwój społeczno-gospodarczy Polski zależeć będzie od tego, na ile wdrażać będziemy rozsądną politykę migracyjną.

Maciej Duszczyk: Odpowiedzialna polityka migracyjna polega na niedopuszczaniu do prywatyzacji zysków i upubliczniania kosztów, ale też nie na upublicznianiu zysków i prywatyzacji kosztów.

Jacek Męcina: Dostrzegam ważną rolę prowadzenia inkluzywnej polityki migracyjnej na szczeblu lokalnym. Istotną rolę widzę dla powiatowych urzędów pracy, które mają kompetencje do działań w obszarze integracji zawodowej i społecznej. Działania powiatowych urzędów pracy powinny być wspierane z poziomu budżetu centralnego. Otwiera to na swoistą formę współpracy w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

Tomasz Prusek: Cechą polityki migracyjnej powinna być jej elastyczność, biorąca pod uwagę dynamiczne zmiany gospodarcze np. w zakresie stopy bezrobocia, a także zmieniającą się strukturę demograficzną i społeczną. Nadmierne usztywnienie polityki migracyjnej może prowadzić do poważnych napięć, np. w sytuacjach kryzysowych wynikających z cykli koniunkturalnych lub wydarzeń geopolitycznych.

Paweł Kaczmarek: Doświadczenia innych krajów wskazują, że polityki migracyjne mają ograniczony wpływ na rzeczywistość migracyjną i nie powinny być traktowane jako mechaniczne narzędzia oddziaływania na mobilność i jej skutki; dlatego też ważne jest, by odwoływały się do już istniejących wzorców zachowań migracyjnych (np. relacje z Ukrainą).

Paweł Strzelecki: Dotychczasowa imigracja pozwoliła Polsce zachować potencjał wzrostu gospodarki pomimo spadku liczby obywateli w wieku produkcyjnym o 2,5 miliona w ciągu ostatniej dekady. Także w najbliższej przyszłości czynnik ten może wspomagać doganianie przez polską gospodarkę wyżej rozwiniętych krajów UE. Jednak w horyzoncie dłuższym niż rok 2035 akceptowalny społecznie napływ imigrantów nie będzie w stanie zahamować starzenia się ludności Polski (migracje zastępcze) i dlatego polityka migracyjna powinna być tylko częścią odpowiedzi na starzenia się polskiej ludności obok polityki prorodzinnej oraz dążenia do zwiększania aktywności zawodowej osób starszych. Ujmując w skrócie – plany podwyższania wieku emerytalnego mogły zostać cofnięte, gdy zaczęli napływać do Polski imigranci z Ukrainy, ale w dalszej przyszłości jesteśmy i tak będziemy musieli do nich wrócić.

Tomasz Prusek: Potrzeby rynku pracy rozwijającej się gospodarki powinny być jedną z najważniejszych motywacji do prowadzenia zaplanowanej holistycznej polityki migracyjnej, ukierunkowanej głównie na przybycie wykwalifikowanych pracowników, którzy nie będą tylko krótkoterminowymi migrantami zarobkowymi.

Paweł Wojciechowski: Migracje zarobkowe dają dodatnie saldo korzyści ekonomicznych dla kraju przyjmującego: zapewniają lukę w podaży pracy, przynoszą wyższe dochody budżetowe, podnoszą tempo wzrostu gospodarczego.

Jacek Męcina: Polska powinna stawiać na model migracji długookresowych (tzn. osiedleńczych). Nie wyklucza to również przyjazdów pracowników sezonowych, ale ich status powinien być nieco odmienny w szczególności w kontekście świadczeń społecznych. Prawo do świadczeń powinno się nabywać dopiero po pewnym czasie, gdy osiągnie się dłuższy staż pracy. Już teraz zachodzi potrzeba racjonalizacji systemu emerytalnego i szerzej zabezpieczeń społecznych pod kontem procesów migracyjnych. W różnych krajach jest to już regulowane (przykładowo w Niemczech), gdzie pracownicy sezonowi choć płacą składki, to nie uzyskują uprawnień emerytalnych.

Paweł Strzelecki: Z perspektywy trendów demograficznych obserwowanych w XXI wieku, w kolejnych dekadach należy się spodziewać zwiększonej imigracji do Europy z krajów afrykańskich, Indii oraz z Azji Centralnej. Nie należy mieć złudzeń, że Polska ze swoim miejscem w centrum Europy i rosnącą zamożnością będzie w stanie odizolować się od tych procesów. Warto już teraz uwzględnić to w wypracowywaniu doktryny polityki migracyjnej.

Joanna Torbé-Jacko: Napływ cudzoziemców do Polski powoduje również negatywne skutki, w tym powiększanie się strefy nielegalnego pobytu, czy czarnego rynku pracy. Obecna sytuacja jest wyzwaniem dla niemal wszystkich służb kontrolnych, a niezapanowanie nad nią grozi nie tylko utratą wizerunku Polski na arenie międzynarodowej (który jest obecnie już bardzo nadszarpnięty), ale także jest w zakresie rynku pracy istotnym zagrożeniem dla konkurencyjności przedsiębiorstw. Służby kontrolne takie jak Państwowa Inspekcja Pracy nie mają narzędzi do wykrywania czarnego rynku, a organy ścigania często bagatelizują zgłoszenia w tym zakresie. Sytuacja na rynku pracy w zakresie nielegalnego zatrudnienia jest przeze mnie oceniana jako krytyczna, stawiająca w trudnej sytuacji przedsiębiorstwa, które chcą działalność legalnie. Ta ostatnia staje się bowiem nieopłacalna.

Paweł Wojciechowski: Przekształcenie migracji czasowej w osiedleńczą, ma sens wtedy gdy imigranci podnoszą swoje kwalifikacje, zwiększa się produktywność z korzyścią dla gospodarki kraju przyjmującego. Dlatego kluczowym elementem strategii migracyjnej jest wypracowanie odpowiedzialnej polityki integracyjnej.

Marta Jaroszewicz: Polska powinna być gotowa, że część migracji zacznie przybierać formę migracji osiedleńczej. Jednak Polska jest w dużym stopniu atrakcyjna dzięki swojemu położeniu geograficznemu, możliwości prowadzenia życia transnarodowego. Dlatego nie należy oczekiwać, że zakończy się migracja cyrkulacyjna z Ukrainy.

Tomasz Prusek: Zmiana modelu migracyjnego z zarobkowego na osiedleńczy będzie wymagać od państwa na poziomie centralnym oraz samorządów na poziomie lokalnym zaplanowania i wdrożenia działań w celu inkluzji społecznej, aby uniknąć błędów popełnionych w innych krajach. Szczególnie znaczącą rolę powinien odegrać samorząd, bo tam będzie następować integracja zawodowa i społeczna migrantów.

Paweł Wojciechowski: Migranci mają się stać akceptowalną częścią społeczeństwa. Nie można na nich szczuć, deprecjonować, bo to napędza ksenofobię, a więc utrudnia zarządzanie różnorodnością w procesie integracji.

Paweł Kaczmarek: Sytuacja Polski sprawia, że celowe wydaje się poszukiwanie nieoczywistych, innowacyjnych rozwiązań, które będą maksymalizować korzyści z imigracji przy jednoczesnym ograniczaniu potencjalnych ekonomicznych i społecznych skutków obecności cudzoziemców.

Maciej Duszczyk: Z Maxa Frischa: "Zawołaliśmy siłę roboczą, a przyjechali ludzie".

Joanna Torbé-Jacko: W pierwszej kolejności należy wskazać, że z uwagi na rozwój kontekstu geopolitycznego pilną potrzebą jest opracowanie spójnej polityki migracyjnej. Jak pokazuje historia kryzysy związane z napływem uchodźców mogą dotknąć Polskę niespodziewanie, co nie oznacza, że Polska może być na nie nieprzygotowana. Tworzenie polityki migracyjnej musi dzisiaj opierać się na przewidywaniu różnych scenariuszy uwzględniających kontekst polityczny. Polska polityka migracyjna wymaga pilnie przyjęcia spójnej wizji dla całokształtu zagadnień związanych z legalizacją pobytu i pracy cudzoziemców w Polsce oraz reagowania na sytuacja kryzysowe.

Marta Jaroszewicz: Nie wszystkie państwa na świecie przyjęły odrębne dokumenty strategiczne regulujące szczegółowo politykę migracyjną. Najczęściej są to kraje, które przechodzą szybką zmianę statusu migracyjnego (jak Polska), czy też znajdują się w fazie transformacji politycznej czy instytucjonalnej. Jeśli taka polityka ma być realnie realizowana, to powinna przejść przez naprawdę szeroki proces konsultacji społecznych oraz przyjąć raczej charakter planu działań z planami konkretnych reform, zmian legislacyjnych, mechanizmu koordynacji i realizacji polityki. Musi też być spójna z jasno przemyślanymi celami, co wcześniej nie zawsze miało miejsce.

Maciej Duszczyk: Szlaki migracyjne zamyka się na ich początku, a nie na końcu.

Stanisław Kluza: Duże i rozwinięte kraje UE obecnie doświadczają negatywnych konsekwencji nie zawsze dobrze prowadzonej polityki migracyjnej. Stoją one w obliczu konieczności rewizji, przekształceń lub nawet głębszych zmian swoich polityk migracyjnych. W tym kontekście polityka migracyjna mogłaby być jednym z tematów przewodnich polskiej prezydencji w Unii Europejskiej (w 2025 roku). Dla Polski to dodatkowa okazja, aby szerzej podzielić się swoimi doświadczeniami w zarządzaniu kryzysem uchodźców z Ukrainy w latach 2022-23 oraz uwrażliwić spojrzenie innych krajów UE na różnorodność podejść w konstruowaniu i realizowaniu polityk migracyjnych.

++++
Niniejsza informacja może być powielana, cytowana i rozpowszechniana w części lub całości bez uzyskiwania dodatkowej zgody uczestników i organizatorów debaty. W przypadku wykorzystywania treści z niniejszego komunikatu zachodzi konieczność podawania źródła informacji.

++++
Dodatkowe informacje można uzyskać: QUANT TANK; tel. 22 299 66 30; biuro@ideia.pl

++++

Paweł Strzelecki · Stanisław Kluza
współpraca redakcyjna: Robert Azembski

POLSKA POLITYKA MIGRACYJNA

Uwarunkowania i rekomendacje

Warszawa, kwiecień 2024